

UA-2079

First Year B. A. (Sem. - II) Examination

February/March - 2012

Sociology : Paper - I

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="F. Y. B. A. (SEM. - 2)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="SOCIOLOGY - 1"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="7"/> <input type="text" value="9"/>	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....): <input type="text" value="Nil"/>	<input type="text"/>
	Student's Signature

(૨) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(૩) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવેલ છે.

૧ સામાજિકરણ એ 'સ્વ' ના વિકાસની પ્રક્રિયા છે. ચર્ચો.

૧૬

અથવા

૧ સામાજિક સ્તરીકરણ એટલે શું ? સામાજિક સ્તરીકરણના પ્રકારો તરીકે જ્ઞાતિ અને વર્ગની ચર્ચા કરો.

૨ વ્યક્તિમતા એટલે શું ? વ્યક્તિમતા અને સંસ્કૃતિ વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.

૧૬

અથવા

૨ સામાજિક પરિવર્તન એટલે શું ? સામાજિક પરિવર્તનના સહાયક પરિબલોની ચર્ચા કરો.

૧૬

૩ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

૧૪

(૧) સામાજિક ગતિશીલતા પર અસર કરનારાં પરિબલો

(૨) સામાજિક પરિવર્તનના પ્રકારો

(૩) સામાજિક સ્તરરચનાનાં કાર્યો

(૪) ઉત્ક્રાંતિ.

૪ નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ પાંચ)

૧૦

- (૧) સંસ્કૃતિ એટલે શું ?
- (૨) સામાજિકરણનો પ્રથમ તબક્કો કયો છે ?
- (૩) સામાજિક ગતિશીલતાનો અર્થ આપો.
- (૪) સામાજિક સ્તરીકરણના વિકાર્યો કયા છે ?
- (૫) રિવાજ અને કાયદા વચ્ચે બે તફાવત દર્શાવો.
- (૬) 'સ્વ' એટલે શું ?
- (૭) જ્ઞાતિ સ્તરીકરણનો અર્થ આપો.
- (૮) સમાજશાસ્ત્રમાં સ્તરીકરણની કાર્યાત્મક જરૂરિયાતનો સિદ્ધાંત કોણે રજૂ કર્યો ?
- (૯) સામાજિક નિયંત્રણ એટલે શું ?
- (૧૦) સામાજિક પ્રગતિ એટલે શું ?

૫ નીચેના પ્રશ્નોના વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો :

૧૪

- (૧) સંસ્કૃતિની પ્રેષણાની ઔપચારિક રીત છે.
(અ) કોલેજ (બ) રેડિયો
(ક) નાટકો (ડ) પુસ્તકો
- (૨) નવા જન્મેલા બાળકનું સામાજિક વ્યક્તિ તરીકે ઘડતર કરતી પ્રક્રિયા કોને કહેવાય ?
(અ) સ્તરીકરણ (બ) સામાજિકરણ
(ક) સંસ્કૃતિ (ડ) એક પણ નહિ
- (૩) સામાજિકરણના પહેલા તબક્કાનો સમયગાળો કયો છે ?
(અ) જન્મથી એક વર્ષ સુધી (બ) એકથી ત્રણ વર્ષ સુધી
(ક) જન્મથી પાંચ વર્ષ સુધી (ડ) જન્મથી સાત વર્ષ સુધી
- (૪) સામાજિક નિયંત્રણ છે.
(અ) સાધ્ય (બ) સાધન
(ક) સાધ્ય અને સાધન (ડ) એક પણ નહિ
- (૫) કાયદાને બીજા કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
(અ) કાનૂન (બ) સત્તા
(ક) અધિકાર (ડ) વ્યવસ્થાતંત્ર
- (૬) સામાજિક પરિવર્તન _____ છે.
(અ) પ્રક્રિયા (બ) ઘટના
(ક) આયોજન (ડ) મૂલ્ય
- (૭) મેકાઈવર અને પેજ પ્રમાણે સામાજિક ઉત્ક્રાંતિના તબક્કાઓ કેટલા છે ?
(અ) 1 (બ) 2
(ક) 3 (ડ) 4

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
  - (2) Attempt all questions.
  - (3) Marks of each question are indicated on the right side.

1 Socialization is a process of self development - Discuss. 16

OR

1 What is social stratification ? Discuss "Caste" and "Class" as types of social stratification. 16

2 What is individuality ? Clarify the relationship between individuality civilization. 16

OR

2 What is social change ? Discuss the fostering factors of social change. 16

3 Write short notes : (any two) 14

- (1) Factors affecting social mobility
- (2) Types of social change
- (3) Functions of social stratification
- (4) Evolution.

4 Write short answer to the following : (any five) 10

- (1) What is culture ?
- (2) Which is the first stage of socialization ?
- (3) Give the meaning of social mobility.
- (4) Which are the dysfunctions of social stratification ?
- (5) Show two differences between custom and law.
- (6) What is Self ?
- (7) Give the meaning of caste stratification.
- (8) Who presented the theory of the functional necessity of stratification in sociology ?
- (9) What is social control ?
- (10) What is social progress ?

5 Write multiple choice questions :

14

- (1) ____ is the formal way to project culture ?
  - (a) College
  - (b) Radio
  - (c) Drama
  - (d) Books
- (2) Which is the process that the new born baby as social person ?
  - (a) Stratification
  - (b) Socialization
  - (c) Culture
  - (d) None of above
- (3) Which is the first stage of socialization ?
  - (a) From birth to one year
  - (b) One to three year
  - (c) From birth to five years
  - (d) From birth to seven years
- (4) The social control is .....
  - (a) Objective
  - (b) Means
  - (c) Objective and Means
  - (d) None of above
- (5) Law is known by which another name ?
  - (a) Legal rule
  - (b) Power
  - (c) Right
  - (d) Arrangement
- (6) Social change is _____ .
  - (a) Process
  - (b) Incident
  - (c) Plan
  - (d) value
- (7) According to Mekaiver and Page now many stages are the of social evolution ?
  - (a) 1
  - (b) 2
  - (c) 3
  - (d) 4